

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Т.в.о. декана юридичного
факультету

Валентина СЛОМА

«29» серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«29» серпня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«29» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань К Безпека та оборона

спеціальність КЗ Національна безпека

освітньо-професійна програма – «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»

Кафедра безпеки та правоохоронної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	46	44	5	12	73	180	2
Заочна	1	2,3	8	4	-	-	168	180	2,3

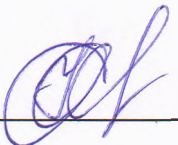
Тернопіль: ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань К «Безпека та оборона» спеціальності КЗ «Національна безпека», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол №8 від 26.06.2025 р.

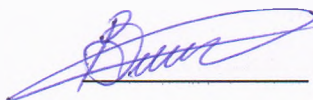
Робочу програму склала д.ю.н., професор, професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, заступник декана юридичного факультету Надія МОСКАЛЮК.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, протокол № 2 від 26.08.2025 р.

В.о. завідувача кафедри,
к.е.н., доцент

Юлія МУРАВСЬКА

Гарант ОПП
д.ю.н., професор

Василь ОМЕЛЬЧУК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „Правове забезпечення національної безпеки”

1. Опис дисципліни „Правове забезпечення національної безпеки”

Дисципліна «Правове забезпечення національної безпеки»	Галузь, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 6	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Статус дисципліни - обов’язкова компонента циклу професійної підготовки Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)	Рік підготовки : <i>денна – 1</i> <i>заочна – 1</i> Семестр: <i>денна – 2</i> <i>Заочна – 2,3</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – <i>бакалавр</i>	Лекції: <i>Денна – 46 год.</i> <i>заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 44 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 180		Самостійна робота: <i>Денна – 73 год.</i> <i>тренінг – 12 год.</i> <i>Заочна – 168 год.</i> <i>Індивідуальна робота – Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин: 12 год. з них аудиторних – 6 год.		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета й завдання дисципліни «Правове забезпечення національної безпеки»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета дисципліни „Правове забезпечення національної безпеки” полягає в формуванні у студентів системи знань про законодавство у сфері національної безпеки й оборони України, його систему, завдання, принципи, конституційно-правові засади,

проблеми нормотворчості у сфері національної безпеки й оборони України та можливі шляхи їх подолання.

Ця дисципліна має на меті підготувати фахівців, здатних аналізувати та впроваджувати норми законодавства для забезпечення національної безпеки України.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- Ознайомити студентів з взаємозв'язком права і національної безпеки України;
- Розкрити систему нормативних актів, що регулюють правовідносини у сфері національної безпеки;
- Проаналізувати Концепцію національної безпеки України;
- Охарактеризувати ключові положення Закону України "Про національну безпеку України";
- Сформувати уявлення про сектор безпеки і оборони України;
- Проаналізувати систему демократичного цивільного контролю за сектором безпеки і оборони України;
- Охарактеризувати процес планування у сфері національної безпеки і оборони України;
- Дослідити суть діяльності органів державної влади в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України;
- Вивчити документи стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони України;
- Проаналізувати особливі правові режими, пов'язані із забезпеченням національної безпеки і оборони України;
- Охарактеризувати правові основи співробітництва України з НАТО;
- Сформувати загальне уявлення про кримінально-правову відповідальність за злочини проти основ національної безпеки;
- Дослідити міжнародно-правові гарантії державного суверенітету України

Ця дисципліна сприяє формуванню системного розуміння правового забезпечення національної безпеки та підготовці фахівців, здатних ефективно працювати в цій сфері.

Виходячи з поставленого завдання навчальної дисципліни, студенти повинні володіти програмною компетентністю - здатність розв'язувати складні спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми у галузі національної безпеки, що передбачає здійснення кваліфікованого аналізу, пояснення та прогнозування безпекових явищ.

У студента, що оволодіє матеріалом дисципліни буде сформовано загальну компетентність - **ЗК16**. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Студентом буде досягнуто наступних програмних результатів навчання:

- РН1. Знати базові принципи реалізації загальних функцій національної безпеки.
- РН2. Знати процеси ухвалення тактичних і стратегічних рішень у межах своєї компетенції.
- РН3. Знати закономірності формування, розвитку та функціонування системи національної безпеки.
- РН9. Здатність самостійно та оперативно ухвалювати обґрунтовані рішення, здійснювати функції управління (планування, організація, мотивація, контроль) в різних умовах та демонструвати здатність до лідерства та відповідальності за свою діяльність, до

співробітництва та роботи в команді, здатність брати активну участь у соціальному та політичному житті на місцевому, регіональному та державному рівнях.

РН12. Демонструвати здатність виявляти, ставити та розв'язувати складні непередбачувані проблеми та завдання, застосувати знання теорії, принципів, методів і понять, набуті у процесі навчання та професійної діяльності у практичних ситуаціях, розуміти і використовувати ідеї і думки та генерувати нові ідеї.

РН13. Здатність аналізувати законодавство у сфері національної безпеки й оборони, виявляти проблеми правового регулювання в цій сфері та визначати ефективні шляхи їх усунення.

3. Програма навчальної дисципліни: „Правове забезпечення національної безпеки”

Змістовний модуль 1. Право та національна безпека: проблеми законодавчого забезпечення

Тема 1. Право і національна безпека України

1. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки
2. Роль права в забезпеченні національної безпеки
3. Методологія формування правового поля забезпечення національної безпеки України
4. Завдання законодавства про національну безпеку
5. Причини гальмування процесу формування нормативно-правового фундаменту забезпечення національної безпеки
6. Принципи формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки
7. Засоби забезпечення законотворчої діяльності

Тема 2. Система нормативних актів, що регулюють правовідносини у сфері національної безпеки

1. Модель ієрархічної системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері національної безпеки
2. Конституційно-правове регулювання національної безпеки.
3. Регулювання національної безпеки на рівні законів.
4. Регулювання національної безпеки на рівні підзаконних нормативно-правових актів.

Тема 3. Концепція національної безпеки України

1. Методологія формування Концепції національної безпеки України
2. Історичні корені формування. Концепції національної безпеки України
3. Поняття та зміст Концепції національної безпеки
4. Класифікація Концепцій національної безпеки
5. Основні підходи до формування доктрин національної безпеки

Тема 4. Закон України “Про національну безпеку України”: ключові положення

Загальні положення Закону України «Про національну безпеку України».

1. Правова основа державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
2. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
3. Фундаментальні національні інтереси України.
4. Загрози національній безпеці України та відповідні пріоритети державної політики у сферах національної безпеки і оборони

Тема 5. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки і оборони України

1. Засади демократичного цивільного контролю.
2. Контроль, що здійснюється Президентом України
3. Контроль, що здійснюється Верховною Радою України
4. Контроль, що здійснюється Кабінетом Міністрів України
5. Контроль Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування
6. Судовий контроль
7. Громадський нагляд
8. Відповідальність за порушення законодавства про національну безпеку України

Змістовий модуль 2. Право та національна безпека: проблеми інституційного забезпечення

Тема 6. Сектор безпеки і оборони України

1. Склад сектору безпеки і оборони.
2. Керівництво та координація у сферах національної безпеки і оборони.
3. Аналіз повноважень складових сектору безпеки та оборони України
4. Міжнародне співробітництво з питань національної безпеки

Тема 7. Планування у сфері національної безпеки і оборони України

1. Мета, принципи і види планування у сферах національної безпеки і оборони.
2. Стратегія національної безпеки України
3. Комплексний огляд сектору безпеки і оборони
4. Стратегія воєнної безпеки України
5. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України
6. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України
7. Стратегія кібербезпеки України.
8. Стратегія інтегрованого управління державним кордоном України
9. Національна розвідувальна програма
10. Державні програми у сферах національної безпеки і оборони.
11. Фінансове забезпечення сектору безпеки і оборони

Тема 8. Органи державної влади (державні органи) в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України

1. Поняття системи забезпечення національної безпеки.
2. Основні функції системи забезпечення національної безпеки в усіх сферах її діяльності.
3. Засоби забезпечення національної безпеки.
4. Дієвість системи забезпечення національної безпеки.
5. Визначення основних завдань забезпечення військової безпеки у мирний так у військовий час.
6. Принципи державної політики національної безпеки.
7. Основні загрози функціонування системи забезпечення національної безпеки України.

Тема 9. Документи стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони України

1. Процедура затвердження стратегічних документів в галузі безпеки та оборони
2. Стратегія національної безпеки України.
3. Стратегія воєнної безпеки України.

4. Стратегічний оборонний бюлетень України.

Тема 10. Особливі правові режими, пов'язані із забезпеченням національної безпеки і оборони України

1. Правовий режим надзвичайного стану.
2. Правовий режим воєнного стану.
3. Правовий режим особливого стану.

Змістовний модуль 3. Право та національна безпека: проблеми правозастосування

Тема 11. Кримінально-правова відповідальність за злочини проти основ національної безпеки

1. Кримінально-правова охорона основ національної безпеки України.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади
3. Дії, вчинені з метою зміни меж території або державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.
4. Публічні заклики, розповсюдження матеріалів із закликами та публічні заперечення як злочини проти основ національної безпеки України.
5. Свобода вираження поглядів і національна безпека.
6. Фінансування дій, учинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України.
7. Державна зрада, шпигунство і пособництво державі-агресору.
8. Колабораційна діяльність.
9. Посягання на життя державного чи громадського діяча і Диверсія.
10. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.
11. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Тема 12. Правові основи співробітництва України з НАТО

1. Аналіз законодавчої бази України стосовно співробітництва з НАТО.
2. Документи двостороннього співробітництва.
3. Еволюція політичної думки щодо співробітництва України з НАТО.
4. Перспективи подальшого співробітництва та подальшого вступу України до НАТО.

Тема 13. Міжнародно-правові гарантії державного суверенітету України

1. Конституційно-правові гарантії державного суверенітету України.
2. Види міжнародно-правових гарантій державного суверенітету України.
3. Тристороння заява президентів України, США і РФ від 14 січня 1994 (м. Москва).
4. Програма НАТО «Партнерство заради миру: запрошення».
5. Хартія українсько-американського партнерства, дружби і співробітництва від 22 грудня 1994.
6. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядер. зброї, підписаний 5 грудня 1994 у м. Будапешт.
7. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Пн.-атлант. договору, підписана 9 липня 1997 у Мадриді.
8. Стратегічна концепція НАТО від 24 квітня 1999 р.

9. Декларація про дотримання суверенітету, територ. цілісності і недоторканності кордонів держав-учасниць СНД від 15 квітня 1994 р.
10. Меморандум про підтримання миру і стабільності у СНД від 10 травня 1995 р.

Тема 14. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн

1. Стратегія національної безпеки США
2. Управління національною безпекою в Китаї
3. Політика безпеки Німеччини
4. Політика національної безпеки Франції
5. Державна стратегія національної безпеки Японії у XXI столітті
6. Концепція національної безпеки Монголії
7. Концепція національної безпеки Республіки Молдова
8. Концепція національної безпеки Республіки Білорусь
9. Концепція національної безпеки Російської Федерації

Тема 15. Права людини і національна безпека

1. Взаємозв'язок прав людини та національної безпеки
2. Обмеження прав людини за наявності легітимної мети, законності та пропорційності обмежень легітимній меті.
3. Права людини і національна безпека в контексті воєнного стану.
4. Міжнародні стандарти забезпечення прав людини у сфері національної безпеки
5. Роль конституційної юстиції в захисті прав людини.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
„Правове забезпечення національної безпеки”
денна форма навчання**

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні і заняття	Самостійна робота	Тренінг	Індивідуальна робота	Контр. заходи
Змістовний модуль 1. Право та національна безпека: проблеми законодавчого забезпечення						
Тема 1. Право і національна безпека України	4	4	4	1	1	Питання для обговорення
Тема 2. Система нормативних актів, що регулюють правовідносини у сфері національної безпеки	4	4	4	1	1	Тести, питання
Тема 3. Концепція національної безпеки України	4	4	4	-	1	Тести, задачі, питання
Тема 4. Закон України “Про національну безпеку України”: ключові положення	4	4	4	1	1	Тести, задачі, питання
Тема 5. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки і оборони України	4	4	4	-	1	Тести, задачі, питання
Змістовний модуль 2. Право та національна безпека: проблеми інституційного забезпечення						
Тема 6. Сектор безпеки і оборони України	2	2	4	1	1	Тести, питання
Тема 7. Планування у сфері національної безпеки і оборони України	2	2	4	-	1	Тести, питання
Тема 8. Органи державної влади (державні органи) в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України	2	2	4	1	1	Тести, кейси
Тема 9. Документи стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони України	2	2	4	-	1	Тести, питання
Тема 10. Особливі правові режими, пов’язані із забезпеченням національної безпеки і оборони України	2	2	4	1	1	Тести, питання
Змістовний модуль 3. Право та національна безпека: проблеми правозастосування						
Тема 11. Кримінально-правова відповідальність за злочини проти основ національної безпеки	2	2	4	1	1	Тести, питання

Тема 12. Правові основи співробітництва України з НАТО	4	4	4	1	1	Тести, задачі, питання
Тема 13. Міжнародно-правові гарантії державного суверенітету України	4	4	4	1	1	Питання
Тема 14. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн	4	2	4	1	1	Кейси
Тема 15. Права людини і національна безпека	2	2	7	1	1	Тести, питання
Разом	46	44	59	15	5	

заочна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні і заняття	Самостійна робота	Тренінг	Індивідуальна робота	Контр. заходи
Змістовний модуль 1. Право та національна безпека: проблеми законодавчого забезпечення						
Тема 1. Право і національна безпека України	2	1	10			Питання для обговорення
Тема 2. Система нормативних актів, що регулюють правовідносини у сфері національної безпеки			10			Тести, питання
Тема 3. Концепція національної безпеки України			10			Тести, задачі, питання
Тема 4. Закон України “Про національну безпеку України”: ключові положення			10			Тести, задачі, питання
Тема 5. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки і оборони України			10			Тести, задачі, питання
Змістовний модуль 2. Право та національна безпека: проблеми інституційного забезпечення						
Тема 6. Сектор безпеки і оборони України	2	2	10			Тести, питання
Тема 7. Планування у сфері національної безпеки і оборони України			10			Тести, питання
Тема 8. Органи державної влади (державні органи) в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України			10			Тести, кейси

Тема 9. Документи стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони України			10			Тести, питання
Тема 10. Особливі правові режими, пов'язані із забезпеченням національної безпеки і оборони України			10			Тести, питання
Змістовний модуль 3. Право та національна безпека: проблеми правозастосування						
Тема 11. Кримінально-правова відповідальність за злочини проти основ національної безпеки	4	1	10			Тести, питання
Тема 12. Правові основи співробітництва України з НАТО			10			Тести, задачі, питання
Тема 13. Міжнародно-правові гарантії державного суверенітету України			16			Питання
Тема 14. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн			16			Кейси
Тема 15. Права людини і національна безпека			16			Тести, питання
Разом	8	4	168	-	-	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Право і національна безпека України (4 год)

1. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення національної безпеки
2. Роль права в забезпеченні національної безпеки
3. Методологія формування правового поля забезпечення національної безпеки України
4. Завдання законодавства про національну безпеку
5. Причини гальмування процесу формування нормативно-правового фундаменту забезпечення національної безпеки
6. Принципи формування нормативно-правового поля забезпечення національної безпеки
7. Засоби забезпечення законотворчої діяльності

Практичне заняття 2. Система нормативних актів, що регулюють правовідносини у сфері національної безпеки (4 год)

1. Модель ієрархічної системи нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в сфері національної безпеки
2. Конституційно-правове регулювання національної безпеки.
3. Регулювання національної безпеки на рівні законів.
4. Регулювання національної безпеки на рівні підзаконних нормативно-правових актів.

Практичне заняття 3. Концепція національної безпеки України (4 год)

1. Методологія формування Концепції національної безпеки України
2. Історичні корені формування Концепції національної безпеки України
3. Поняття та зміст Концепції національної безпеки
4. Класифікація Концепцій національної безпеки
5. Основні підходи до формування доктрин національної безпеки

Практичне заняття 4. Закон України “Про національну безпеку України”: ключові положення (4 год)

1. Загальні положення Закону України «Про національну безпеку України».
2. Правова основа державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
3. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
4. Фундаментальні національні інтереси України.
5. Загрози національній безпеці України та відповідні пріоритети державної політики у сферах національної безпеки і оборони

Практичне заняття 5. Демократичний цивільний контроль за сектором безпеки і оборони України (4 год)

1. Засади демократичного цивільного контролю.
2. Контроль, що здійснюється Президентом України
3. Контроль, що здійснюється Верховною Радою України
4. Контроль, що здійснюється Кабінетом Міністрів України
5. Контроль Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування
6. Судовий контроль
7. Громадський нагляд
8. Відповідальність за порушення законодавства про національну безпеку України

Практичне заняття 6. Сектор безпеки і оборони України (2 год)

1. Склад сектору безпеки і оборони.
2. Керівництво та координація у сферах національної безпеки і оборони.
3. Аналіз повноважень складових сектору безпеки та оборони України
4. Міжнародне співробітництво з питань національної безпеки

Практичне заняття 7. Планування у сфері національної безпеки і оборони України (2 год)

1. Мета, принципи і види планування у сферах національної безпеки і оборони.
2. Стратегія національної безпеки України
3. Комплексний огляд сектору безпеки і оборони
4. Стратегія воєнної безпеки України
5. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України
6. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України
7. Стратегія кібербезпеки України.
8. Стратегія інтегрованого управління державним кордоном України
9. Національна розвідувальна програма
10. Державні програми у сферах національної безпеки і оборони.
11. Фінансове забезпечення сектору безпеки і оборони

Практичне заняття 8. Органи державної влади (державні органи) в системі забезпечення національної безпеки й обороноздатності України (2 год)

1. Поняття системи забезпечення національної безпеки.
2. Основні функції системи забезпечення національної безпеки в усіх сферах її діяльності.
3. Засоби забезпечення національної безпеки.
4. Дієвість системи забезпечення національної безпеки.
5. Визначення основних завдань забезпечення військової безпеки у мирний так у військовий час.
6. Принципи державної політики національної безпеки.
7. Основні загрози функціонування системи забезпечення національної безпеки України.

Практичне заняття 9. Документи стратегічного планування у сфері національної безпеки і оборони України (2 год)

1. Процедура затвердження стратегічних документів в галузі безпеки та оборони
2. Стратегія національної безпеки України.
3. Стратегія воєнної безпеки України.
4. Стратегічний оборонний бюлетень України.

Практичне заняття 10. Особливі правові режими, пов'язані із забезпеченням національної безпеки і оборони України (2 год)

1. Правовий режим надзвичайного стану.
2. Правовий режим воєнного стану.
3. Правовий режим особливого стану.

Практичне заняття 11. Кримінально-правова відповідальність за злочини проти основ національної безпеки (2 год)

1. Кримінально-правова охорона основ національної безпеки України.
2. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади
3. Дії, вчинені з метою зміни меж території або державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.
4. Публічні заклики, розповсюдження матеріалів із закликами та публічні заперечення як злочини проти основ національної безпеки України.
5. Свобода вираження поглядів і національна безпека.
6. Фінансування дій, учинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України.
7. Державна зрада, шпигунство і пособництво державі-агресору.
8. Колабораційна діяльність.
9. Посягання на життя державного чи громадського діяча і Диверсія.
10. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.
11. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану.

Практичне заняття 12. Правові основи співробітництва України з НАТО (2 год)

1. Аналіз законодавчої бази України стосовно співробітництва з НАТО.
2. Документи двостороннього співробітництва.

3. Еволюція політичної думки щодо співробітництва України з НАТО.
4. Перспективи подальшого співробітництва та подальшого вступу України до НАТО.

Практичне заняття 13. Міжнародно-правові гарантії державного суверенітету України (4 год)

1. Конституційно-правові гарантії державного суверенітету України.
2. Види міжнародно-правових гарантій державного суверенітету України.
3. Тристороння заява президентів України, США і РФ від 14 січня 1994 (м. Москва).
4. Програма НАТО «Партнерство заради миру: запрошення».
5. Хартія українсько-американського партнерства, дружби і співробітництва від 22 грудня 1994.
6. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядер. зброї, підписаний 5 грудня 1994 у м. Будапешт.
7. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Пн.-атлант. договору, підписана 9 липня 1997 у Мадриді.
8. Стратегічна концепція НАТО від 24 квітня 1999 р.
9. Декларація про дотримання суверенітету, територ. цілісності і недоторканності кордонів держав-учасниць СНД від 15 квітня 1994 р.
10. Меморандум про підтримання миру і стабільності у СНД від 10 травня 1995 р.

Практичне заняття 14. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн (4 год)

1. Стратегія національної безпеки США
2. Управління національною безпекою в Китаї
3. Політика безпеки Німеччини
4. Політика національної безпеки Франції
5. Державна стратегія національної безпеки Японії у XXI столітті
6. Концепція національної безпеки Монголії
7. Концепція національної безпеки Республіки Молдова
8. Концепція національної безпеки Республіки Білорусь
9. Концепція національної безпеки Російської Федерації

Практичне заняття 15. Права людини і національна безпека (2 год)

1. Взаємозв'язок прав людини та національної безпеки
2. Обмеження прав людини за наявності легітимної мети, законності та пропорційності обмежень легітимній меті.
3. Права людини і національна безпека в контексті воєнного стану.
4. Міжнародні стандарти забезпечення прав людини у сфері національної безпеки
5. Роль конституційної юстиції в захисті прав людини.

6 Самостійна робота

Метою виконання самостійної роботи є глибоке вивчення усіх аспектів правового забезпечення національної безпеки України. Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно. Підготовка есе (презентації) з дисципліни "Правове забезпечення національної безпеки" виконується самостійно кожним студентом. Виконання завдання необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, тощо, що наведена у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури, практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Робота може пропонуватися студентам в якості есе, доповіді-реферату або ж підготовки презентації на обрану тему. Забороняється переписувати підручники,

нормативні акти тощо. Цитування робіт окремих авторів необхідно наводити з посилання на джерела їх опублікування, який наводиться в кінці роботи у списку використаної літератури. Обсяг роботи повинен становити 20-25 сторінок печатного тексту через 1,5 інтервали.

У випадку підготовки презентації, вона повинна включати від 10 до 15 слайдів та бути продемонстрованою в присутності інших студентів. У тих випадках, коли робота повертається студенту для виправлення помилок, нова робота повинна представлятися для перевірки разом з поверненою.

Завдання:

1. Правове регулювання воєнної безпеки України.
2. Правове регулювання державної безпеки України.
3. Правове регулювання інформаційної безпеки України.
4. Правове регулювання транспортної безпеки України.
5. Правове регулювання енергетичної безпеки України.
6. Правове регулювання безпеки особи.
7. Правове регулювання та забезпечення екологічної безпеки України.
8. Нормативно-правове регулювання економічної безпеки України.
9. Правове забезпечення соціальної безпеки України.
10. Правове забезпечення демографічної безпеки України.

11. Тренінг з дисципліни

Тренінг включає в себе:

1. Тематика: Набуття навиків аналізу національних та міжнародних нормативно-правових актів у сфері забезпечення національної безпеки

Мета тренінгу: Поглиблення знань студентів про систему джерел права, завдяки яким забезпечується національна безпека України, розвиток аналітичних та практичних навичок для застосування здобутих знань у реальних ситуаціях.

Завдання для тренінгу

1. Розгляньте приклади різних загроз національній безпеці в сучасному світі. Як правова система повинна реагувати на ці загрози?
2. Проаналізуйте роль правових норм у забезпеченні безпеки країни в інформаційному просторі. Як міжнародні договори і конвенції допомагають захищати національну безпеку?
3. Обговоріть важливість судової системи у забезпеченні правової безпеки. Як можна покращити ефективність судових органів у цьому контексті?
4. Розгляньте питання кібербезпеки та їх вплив на національну безпеку. Які законодавчі кроки можна прийняти для запобігання кібератак?
5. Дослідіть взаємозв'язок між правовим забезпеченням людських прав і національною безпекою. Як цільовість правових норм може сприяти підтримці стабільності в країні?

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Правове забезпечення національної безпеки України” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне оцінювання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів есе (рефератів, презентацій);
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- екзамен;

- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Інтелектуальний капітал в системі національної безпеки України” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	5%	15%	40%
Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 1-7. Поточне оцінювання	Модульний контроль 1 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 1-7.	Усне опитування (тестування) на заняттях: Теми 8-15. Поточне оцінювання	Тренінги	Екзамен
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком. Поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань в системі Мудл.	Модульний контроль 1 планувати на проведених заняттях. Модульний контроль 1 проводити в системі Мудл	Модульний контроль 2 включає 20 тестів на 1 практичну ситуаційну задачу. Теми 8-15. Модульний контроль 2 планувати на проведених заняттях. Модульний контроль 2 проводити в системі Мудл	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (реферати, есе, тощо), або оцінювання наскрізного проекту. У розділі «Самостійна робота» робочої програми детально розписати завдання для самостійної роботи та чіткі критерії їх оцінювання.	10 тестів по 2 бали Теоретичне питання 30 балів Дві задачі по 25 балів. Теми 1-15.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-15
2	Нормативні матеріали	1-15
3	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для проведення модульних робіт та організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-15
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-15
5.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-15
6.	Інструменти Microsoft Office (Word, Power Point і т. і.)	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні нормативно-правові акти:

1. Декларація про державний суверенітет України : Декларація від 16 липня 1990 р. № 55-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30 (23. 07. 96). Ст. 141.
3. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
4. Про Державну спеціальну службу транспорту : Закон України від 5 лютого 2004 р. № 1449-IV. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1449-15>.
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
6. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
7. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
8. Про медіа : Закон України від 13 грудня 2022 р. № 2849-IX. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20>.
9. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
10. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
11. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
12. Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1932-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
13. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28 лютого 2019 р. 46 № 2697-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>.

14. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
15. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 р. № 389-VIII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
16. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697- VII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
17. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. № 183/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>.
18. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18>.
19. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
20. Про страхування : Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96- ВР. Відомості Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
21. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» : Указ Президента України від 28 грудня 2021 р. № 685/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021>.
22. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України» : Указ Президента України від від 25 березня 2021 р. № 121/2021. № 555/2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n8>.
23. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>.
24. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>.
25. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022– 2032 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 47 2022 р. № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80>.
26. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>.
27. Про Стратегію національної безпеки України : рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0008525-15>.
28. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
29. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008.
30. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26 червня 1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

Основні джерела:

1. Богущкий П. П.Право національної безпеки та військове право. Сучасні виклики: навчальний посібник / П. П. Богущкий ; Державна наукова установа «Інститут інформації, безпеки і права НАПрН України». – Київ; Одеса : Фенікс, 2023. – 252 с.
2. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник: у 2-х ч.: Ч. I / В. А. Омельчук, М. П. Стрельбицький,

- С. Г. Гордієнко та ін.; за заг. ред. А. М. Кислого і М. П. Стрельбицького. Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 304 с.
3. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / [О. П. Дузь-Крятченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телелима] ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. Вид. 3-тє, перероб. і допов. Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняховського, 2015. 620 с.
 4. Смолянчук В. Ф., Деменко О. Ф., Прибутко П. С. Основи національної безпеки України. Навчальний посібник. Київ : ПАЛИВОДА А.В., 2017. 140 с.
 5. Франчук В. І. Теорія безпеки соціальних систем : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. / І. І. Франчук. Львів; Одеса : Фенікс, 2020. 224 с.

Додаткові джерела:

1. Антонов В. О. Конституційно-правові засади національної безпеки України : монографія / наук. ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Талком, 2017. 576 с. 36. Військове право : підручник / за ред. І. М. Коропатніка, І. М. Шопіної. Київ : Алерта, 2019. 648 с.
2. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. Київ : НІСД, 2016. 528 с.
3. Горбулін В. П. Засади національної безпеки України / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. Київ : Інтертехнологія, 2009. 272 с.
4. Горбулін В. П. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки: [моногр.] / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. Київ : НІСД, 2010. 288 с.
5. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Системно-концептуальні засади стратегії національної безпеки України: Монографія. / В. П. Горбулін, А. Б. Качинський. Київ : ДП «НВЦ» Євроатлантиінформ», 2007. 592 с.
6. Горбулін В. П., Литвиненко О. В. Національна безпека: український вимір. Київ : ПМ «Інтертехнологія», 2008. 104 с.
7. Данільян О. Г., Дзьобань О. П., Панов М. І. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: Навч. посіб. Харків : Фоліо, 2002. 285 с.
8. Дацків Р.М. Економічна безпека держави в умовах глобалізаційної конкуренції. Львів : Центр Європи, 2006. 160 с.
9. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : монографія / Криштанович М. Ф., Пушак Я. Я., Флейчук М. І., Франчук В. І. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
10. Дзьобань О. П. Національна безпека в умовах соціальних трансформацій: методологія дослідження та забезпечення : монографія / О. П. Дзьобань. Харків : Константа, 2006. 440 с.
11. Дзьобань О., Соснін О. Теоретичні основи національної безпеки України: навч. посіб. Київ : Освіта України, 2009. 384 с.
12. Екологічна безпека та економіка : монографія / М. І. Сокур, В. М. Шмандій, Є. К. Бабець, В. С. Білецький, І. Є. Мельнікова, О. В. Харламова, Л. С. Шелудченко. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2020. 240 с.
13. Екологічна безпека територій [Електронний ресурс] : колективна монографія / Я. О. Адаменко, О. М. Адаменко, Л. М. Архипова [та ін.] ; за ред. Я. О. Адаменко, О. М. Адаменко. Івано-Франківськ : Голіней, 2014. 442 с.
14. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : [колективна Е45 монографія у 2т.]. Дніпропетровськ : «ФОРМ Дробязко С. І.», 2014. Т. 2. 349 с.
15. Економічна безпека України: монографія/ [Федоренко В. Г., Грищенко І. М., Новікова О. Ф., Ольшанська О. В., Мельник А. О., Воронкова Т. Є., Денисенко М. П., Фашевський М. І., Махія Р. А., Джинчарадзе Н. Г., Гайдучий І. П., Борецька

- Н. П., Малютін О. К., 49 Бреус С. В., Палиця С. В., Федоренко С. В., Грищенко А. І., Яковець Т. М., Шацька З. Я., Фокіна-Мезенцева К. В., Сидорчук О. Г., Кузнецова А. І., Пінчук Ю. Б., Пясківська М. С.]; за ред. В. Г. Федоренка, І. М. Грищенка, Т. Є. Воронкової Київ : ТОВ «ДКС центр», 2017. 462 с.
16. Збірник матеріалів III–ї Всеукраїнської науково-практичної конференції до 75-річчя Загальної декларації прав людини (м. Вінниця, 07 грудня 2023 року). Вінниця, 2024. 298 с.
 17. Збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 трав. 2024 р.) / упоряд.: П. П. Богуцький, Ю. В. Гаруст, Л. В. Заславська, В. Г. Пилипчук. – Київ; Одеса : Фенікс, 2024. – 328 с.
 18. Корж І. Ф. Правова безпека як критерій стану правового життя. : монографія. Київ: Видавництво Політія, 2024. 408 с.
 19. Кременовська І. В. Геополітичні аспекти національної безпеки й оборони України: моногр. / І. В. Кременовська, М. В. Коваль, М. І. Мичко. Донецьк : ДЮІ ЛДУВС, 2010. 183 с.
 20. Лисецький А. С. Продовольча безпека України: теорія, методологія, емпіричний аналіз / А. С. Лисецький. Київ : ОРІАНИ, 2005. 374 с.
 21. Ліпкан В. А. Безпекознавство: Навчальний посібник. Київ : Вид-во Європ. ун-та, 2003. 208 с.
 22. Ліпкан В. А. Національна безпека та національні інтереси України / В. А. Ліпкан. Київ : КНТ, 2006. 68 с.
 23. Ліпкан В. А. Національна безпека України: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2008. 552 с.
 24. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях: слов. / В. А. Ліпкан, О. С. Ліпкан. 2-ге вид., допов. і переробл. Київ : Текст, 2008. 398 с.
 25. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України: монографія. Київ, 2005. 350 с.
 26. Ліпкан В. А. Теоретичні основи та елементи національної безпеки України: моногр. Київ, 2003. 600 с.
 27. Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки. Київ : КНТ, 2009. 631 с.
 28. Ліпкан В. А., Діордіца І. В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона: Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2007. 292 с.
 29. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
 30. Марущак А. І. Інформаційне право: Доступ до інформації : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2007. 532 с.
 31. Матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 25 квіт. 2024 р.) / упоряд.: В. М. Фурашев, А. І. Нижник, С. О. Дорогих, О. В. Лебединська, О. Г. Радзієвська. – Київ; Одеса : Фенікс, 2024. – 150 с.
 32. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 бер. 2019 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2019. 365 с.
 33. Настюк В. Я. Адміністративно-правові режими у сфері національної безпеки та протидії тероризму: монографія / Академія правових наук; Інститут вивчення проблем злочинності; Служба безпеки України; Інститут оперативної діяльності та держ. безпеки. Київ, 2008. 245 с. 50
 34. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 169 с.
 35. Нестеренко О. В. Безпека інформаційного простору державної влади. Технологічні основи. Київ : Наук. думка, 2009. 352 с.

36. Нижник В. Н., Ситник Г. П., Білоус В. Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку): навч. посіб. / За заг. ред. П. В. Мельника, Н. Р. Нижник. Ірпінь, 2000. 304 с.
37. Новицький Г. В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: моногр. Київ : Інтертехнологія, 2008. 496 с.
38. Нормативно-правова база у галузі безпеки і оборони України / заг. ред.: А. Гриценко, А. Єрмолаєв, Ф. Флурі. Київ : Центр дослідж. армії, коверсії та роззброєння, 2012. 800 с.
39. Обґрунтування концептуальних та організаційно-правових засад розробки паспортів загроз національній безпеці України : навч.-метод. посіб. / [авт. кол.: Г. П. Ситник, В. І. Абрамов, В. А. Мандрагеля та ін.]. Київ : НАДУ, 2012. 52 с.
40. Пилипчук В. Г. Правові основи діяльності державних органів та військових формувань у сфері національної безпеки України. Харків : Право, 2008. 150 с.
41. Пилипчук В. Г. Система і компетенція державних органів зі спеціальним статусом у сфері національної безпеки України : монографія / В. Г. Пилипчук, О. П. Дзьобань, В. Я. Настюк. Харків : Право, 2009. 200 с.
42. Пономаренко Г. О. Управління у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави: адміністративно-правові засади: монографія / Харківський національний ун-т внутрішніх справ. Харків : Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. 448 с.
43. Правові засади інформаційної безпеки України: монографія / П. Д. Біленчук, Л. В. Борисова, І. М. Неклонський., В. О. Собина; за ред. П. Д. Біленчука. Харків, 2018. 289 с.
44. Саганюк Ф. В. Воєнна безпека і оборона України. Тлумачний словник нормативно-правових та наукових термінів і визначень / Ф. В. Саганюк [та ін.]. Київ : [б. в.], 2007. 186 с.
45. Сидорчук О. Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.
46. Ситник Г. П. Національна безпека України: теорія і практика: моногр. / Г. П. Ситник, В. М. Олуйко, М. П. Вавринчук; за заг. ред. Г. П. Ситника. Хмельницький; Київ : Кондор, 2007. 616 с. 51
47. Сталій розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях: моногр. / Н. М. Андрєєва, В. О. Бараннік, Є. В. Белашов та ін.; за наук. ред. Є. В. Хлобистова. Сімферополь : Фенікс, 2010. 581 с.
48. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.] / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
49. Стратегія і тактика національної безпеки: зарубіжний досвід, проблеми та перспективи України / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ : Нац. центр з питань євроатлантич. інтеграції, 2006. 304 с.
50. Уханова Н. С. Проблеми протидії негативним інформаційним впливам та захисту інформаційної безпеки людини і суспільства : монографія / за заг. ред. В. Пилипчука. Київ-Одеса : Фенікс, 2022. 120 с.
51. Фурашев В. М. Національна безпека України: шляхи забезпечення, роль і місце суспільства. Євроатлантичний курс : монографія / В. М. Фурашев, С. Ф. Джердж. Київ : Синопис, 2009. 176 с.
52. Циганов В. В. «Політична безпека і безпечна політика: Складові, ознаки, стан, тенденції». Київ : Ніка-Центр, 2006. 112 с. 86. Циганов В. В. Національна безпека України : посібник / В. В. Циганов; Національна академія внутрішніх справ України. Київ : [б.в.], 2004. 100 с.